

Poslovni kodeks ponašanja

Postizanje održivog razvoja

Sidenor posluje u svetu bez granica koji se neprestano menja. Svet koji zahteva veštine, stalne inovacije, finansijska ulaganja i odgovorno korišćenje prirodnih resursa.

Sidenor teži da bude više od običnih proizvođača i dobavljača rešenja vođenih potrebama kupaca. Kompanija T nastoji da pruži rešenja usmerena na poboljšanje ekonomičnosti i brzine, maksimizirajući održive performanse.

Sidenor nastoji da se istakne nudeći proizvode vrhunskog kvaliteta, sa dodatnom vrednošću, i odličnu uslugu svim kupcima u svakom tržišnom sektoru. Kompanija je konstantno usmerena ka ovom cilju kada nastoji da inspiriše svoje ljude, unapredi liderstvo i podstakne timski rad.

U Sidenoru se rukovodimo vrednostima odgovornosti, integriteta, transparentnosti, efikasnosti i inovativnosti, koje su utemeljene na snažnom poštovanju ljudi i životne sredine, želji za stalnim razvojem naših zaposlenih i promocijom etičkog ponašanja.

Cilj ovog dokumenta je da pruži pregled očekivanog ponašanja naših zaposlenih, pravila i smernica ponašanja kojih se pridržavamo, kao i načina na koji obavljamo posao, uzimajući u obzir sve naše zainteresovane strane (stekholdere).

Sadržaj

- A. Opseg i primena
- B. Naše vrednosti
- C. Etički standardi
- D. Društvena odgovornost
- E. Zaštita životne sredine i ublažavanje klimatskih promena
- F. Upravljanje informacijama i imovinom
- G. Poslovni partneri
- H. Distribucija i komunikacije
- I. Referentni dokumenti

A. Obseg i primena

Ovaj Poslovni kodeks je izrađen uzimajući u obzir interese ključnih zainteresovanih strana kompanije Sidenor i odnosi se na sve zaposlene, rukovodioce, direktore, izvođače i agente kompanije, kao i na sve entitete i filijale Kojima kompanija upravlja. Kodeks ističe posvećenost kompanije održivom razvoju i etičkim poslovnim praksama.

Ovaj kodeks se primenjuje na sve operacije i poslovne aktivnosti, bez obzira na zemlju u kojoj kompanija posluje.

Takođe, očekujemo da naši dobavljači, poslovni partneri i zainteresovane strane poštuju slične etičke standarde i principe kao što je navedeno u ovom Kodeksu. Nepoštovanje ovih standarda može dovesti do preispitivanja poslovnog odnosa.

Principi navedeni u ovom Kodeksu primenjuju se na sve sektore u kojima kompanija posluje. Oni su relevantni za industrije kao što su proizvodnja, usluge, tehnologija i drugi poslovni sektori u kojima se zahtevaju održivost i etičke poslovne prakse.

Kodeks dopunjuje i ne zamjenjuje lokalne, nacionalne ili međunarodne zakone i propise. U slučaju neslaganja između principa iz ovog Kodeksa i lokalnih zakona, primenjivaće se strožiji od ta dva, pod uslovom da nije u suprotnosti sa obavezujućim zakonima.

Svaki zaposleni je odgovoran za čitanje, razumevanje i poštovanje ovog Kodeksa. Kršenja ovog Kodeksa mogu imati negativne posledice po zaposlene i potencijalno dovesti do disciplinskih mera, uključujući otkazivanje zaposlenja ili ugovora, kao i mogućih pravnih postupaka. Takođe, kršenje ovog Kodeksa može dovesti do finansijskog rizika za kompaniju, zbog potencijalnih troškova parničnog postupka i štete po reputaciju.

B. Naše vrednosti

Posvećenost učinku

Sa punom posvećenošću se obavezujemo da ćemo isporučivati rezultate najviših standarda, istovremeno promovišući poslovnu izvrsnost i gradeći dugoročne odnose sa kupcima, dobavljačima i svim našim partnerima.

Tehnološko liderstvo i inovacije

Vrednujemo i razvijamo tehničku stručnost kako bismo stalno isporučivali konkurentne cene, visok kvalitet i rešenja koja dodaju vrednost. Ulažemo u istraživanje i razvoj, najsavremeniju industrijsku opremu, koristeći stručnost i inovativno razmišljanje kako bismo isporučivali proizvode i rešenja koja doprinose održivom svetu.

Timski rad

Delujemo kolektivno, poštujući jedni druge, usmereni ka postizanju zajedničkih ciljeva. Negujemo inkluzivnost, regrutujemo, primenjujemo i nagrađujemo veštine, talente, ideje i mišljenja svih naših kolega.

Zdravlje i bezbednost

Težimo očuvanju sigurnog radnog okruženja za sve zaposlene, uz aktivno učešće i konsultacije sa zaposlenima. Podstičemo kulturu u kojoj su sve povrede i bolesti povezane sa radom preventibilne, kako bi se pravovremeno sprečile.

Održivost

Vrednujemo ograničene raspoložive prirodne resurse i nastojimo da proizvodimo naše proizvode sa minimalnim mogućim uticajem na životnu sredinu i društvo. Ulažemo u tehnologije i industrijske prakse koje će osigurati da su proizvodi koje isporučujemo našim kupcima proizvedeni na ekološki i društveno odgovoran način.

C. Etički standardi

Borba protiv mita i korupcije

Mito se definiše kao nuđenje, davanje, primanje ili traženje bilo koje stavke od vrednosti kako bi se uticalo na postupke pojedinca na poziciji moći, obično u cilju sticanja nepravedne prednosti. Korupcija se odnosi na nepošteno ili lažno ponašanje onih koji su na vlasti, koje obično uključuje mito.

U Sidenoru smo opredeljeni da postupamo sa integritetom.

Korupcija, pranje novca, prevara, mito ili druge nezakonite ili neetičke poslovne aktivnosti bilo koje vrste nisu prihvatljive na bilo koji način ili u bilo kom obliku.

Ne samo da naš učinak i konkurentnost nisu u skladu sa nezakonitim ponašanjem, već ih dodatno jača potpuno zabrana i odsustvo takvog ponašanja.

Plaćanja za olakšice

Plaćanja za olakšice su mala plaćanja koja se vrše kako bi se ubrzale rutinske vladine radnje, kao što su obrada dozvola ili licenci. Ova plaćanja se smatraju oblikom podmićivanja. Naša kompanija strogo zabranjuje ovakve radnje.

Pokloni, pozivnice i druge pogodnosti

Ne dozvoljavamo pogodnosti koje mogu da izazovu sumnju u njihov integritet ili da utiču na poslovne odluke.

Pokloni ili zabave bilo koje vrednosti, upućeni ili primljeni od bilo kog potencijalnog ili postojećeg kupca ili poslovnog partnera (dobavljači, izvođači, konsultanti i poslovni partneri) ne smeju se nuditi ili prihvpati u cilju sticanja poslovne prednosti.

Sponzorstva i donacije

Uz vrednosti odgovornosti, realizujemo sponzorstva i donacije, transparentno i u skladu sa lokalnim važećim zakonodavstvom i zakonima, etikom i praksom u cilju promovisanja dobrobiti, socijalnih ili humanitarnih ciljeva, kao i kulturnih ili ekoloških ciljeva.

Političke donacije

Izričito zabranjujemo kompaniji i njenim zaposlenima da daju bilo kakve političke donacije ili priloge političkim strankama, kandidatima ili političkim ciljevima, jer se oni mogu smatrati sredstvom za sticanje povlastica ili uticaja.

Nezavisni agenti

Sprovodimo odgovarajuću pažnju prilikom zapošljavanja i adekvatnog i redovnog nadzora komercijalnih agenata. Obezbeđujemo da naknada agentima bude odgovarajuća i isključivo za legitimne usluge.

Sukob interesa

Do sukoba interesa dolazi kada lični interesi pojedinca mogu ometati njegove profesionalne odgovornosti, što može dovesti do odluka koje nisu u najboljem interesu kompanije. Da bismo minimizirali sukobe interesa, pridržavamo se sledećih principa:

- Obelodanjivanje: Zaposleni su dužni da obelodane sve stvarne ili potencijalne sukobe interesa svom rukovodiocu ili odeljenju za usklađenost. To uključuje finansijske interese, porodične ili lične odnose i eksterne poslovne aktivnosti koje bi mogle uticati na njihove odluke ili ponašanje unutar kompanije.
- Minimizacija: Posvećeni smo identifikovanju, upravljanju i minimiziranju sukoba interesa u celoj organizaciji. Zaposleni su dužni da se izuzmu iz bilo kog procesa odlučivanja u kojem imaju lični interes.
- Stroge zabrane: Angažovanje u aktivnostima koje stvaraju, ili deluju kao da stvaraju sukob interesa sa interesima kompanije, strogo je zabranjeno. Ovo uključuje prihvatanje ličnih usluga, poklona ili finansijskih interesa od dobavljača, izvođača ili kupaca. Sve naše odluke u okviru svakodnevnog rada moraju biti zasnovane na tome što je najbolje za kompaniju i za naše zainteresovane strane.

Moramo izbjegići svaki potencijalni, stvarni ili percipirani sukob interesa, jer to može ugroziti našu reputaciju i poslovanje.

Fer konkurenčija

Svoje poslovanje vodimo u slobodnoj, poštenoj i otvorenoj konkurenčiji, kao i u potpunosti u skladu sa važećim antimonopolskim i konkurenčijskim zakonima i poslovnom etikom.

Ne učestvujemo u razgovorima ili dogovorima sa konkurentima, uključujući fiksiranje cene, podelu tržišta ili segmentaciju, i stoga ne razmenjujemo komercijalno osetljive informacije sa konkurentima. Ukoliko je potrebno, obezbeđujemo saradnju sa nadležnim organima.

Politike borbe protiv mita i korupcije usklađene sa Konvencijom Ujedinjenih nacija protiv korupcije

Kao deo naše posvećenosti sprečavanju mita i korupcije, naše politike su usklađene sa Konvencijom Ujedinjenih nacija protiv korupcije (UNCAC). Preduzimamo sledeće korake kako bismo osigurali usklađenost:

- Preventivne mere: Sprovodimo preventivne mere kao što su finansijske i revizorske kontrole, due diligence (provera trećih strana), i mehanizam za prijavu nepravilnosti kako bismo otkrili i rešavali rizike povezane sa korupcijom.
- Sprotođenje i sankcije: Zaposleni za koje se utvrdi da krše antikorupcijske politike suočiće se sa disciplinskim merama.
- Transparentnost u ugovorima: Obezbeđujemo potpunu transparentnost u svim ugovornim odnosima, uključujući procese nabavke, kako bismo eliminisali sve potencijale za koruptivne prakse.

Smernice o prihvatljivom ponašanju

Očekujemo da se svi zaposleni, izvođači i partneri ponašaju na način koji odražava vrednosti i etičke principe kompanije.

Prihvatljivo ponašanje obuhvata:

- Usklađenost sa zakonima i politikama: Pridržavanje svih politika kompanije, lokalnih zakona i međunarodnih propisa koji regulišu poslovno ponašanje.
- Poštovanje i profesionalizam: Zaposleni moraju da pokažu poštovanje, profesionalnost i pravičnost kada rade sa kolegama, kupcima, dobavljačima i zainteresovanim stranama.
- Transparentno donošenje odluka: Poslovne odluke moraju se donositi transparentno, na osnovu vrednosti i poslovnih razmatranja. Mora se izbeći svaka radnja koja bi mogla da ugrozi integritet ili reputaciju kompanije.

Otkrivanje finansijskih ili nefinansijskih informacija

Uvek treba da izveštavamo o svim podacima vezanim za kompaniju sa najvećim integritetom, obezbeđujući kvalitet i validnost podataka. Uvek obelodanjujemo informacije na transparentan i relevantan način, koji nikako nije obmanjujući ili neistinit.

Ljudska prava Zdravlje i bezbednost

U okviru Sidenora, posvećenost etičkim principima je izuzetno važna. Podržavamo i poštujemo osnovne principe, kao što je definisano u Univerzalnoj deklaraciji o ljudskim pravima.

Podržavamo zaštitu međunarodnih ljudskih prava u celokupnom poslovnom lancu vrednosti i nećemo svesno biti saučesnici u bilo kojem kršenju ljudskih prava. Politike i procedure naše kompanije u potpunosti se pridržavaju svih primenljivih međunarodnih, evropskih i nacionalnih zakona i propisa koji se odnose na slobode udruživanja, okupljanja i kolektivnog pregovaranja, kao i na zabranu diskriminacije, prisilnog i maloljetničkog rada.

Zdravlje i bezbednost

Istovremeno, zdravlje i bezbednost naših zaposlenih i partnera temelje se na našim vrednostima, a mi obezbeđujemo primenu sigurnih praksi u našim svakodnevnim rutinama i operacijama.

D. Društvena odgovornost

Poštovanje, inkluzivnost i jednake mogućnosti

Zapošljavamo, ocenjujemo, nagrađujemo, upravljamo i rešavamo pitanja u vezi sa zaposlenima na način koji ne diskriminiše na osnovu pola, rase, vere, nacionalnosti, starosti, seksualne orientacije, članstva u sindikatima, društvenog, finansijskog ili drugog stanja, političkih ili drugih uverenja i invaliditeta.

Bilo kakva diskriminacija na osnovu gore navedenog ili bilo kog drugog kriterijuma se ne prihvata. Jedini odlučujući faktori zaposlenja su učinak, iskustvo, efikasnost, veštine, kvalifikacije i ponašanje.

Uznemiravanje u bilo kom obliku, maltretiranje ili druge vrste nasilja nisu deo naše kulture. Obučavamo naše zaposlene da na vreme prepoznaju relevantne znakove kako bismo izbegli ovakvo ponašanje i koristimo alate za prijavljivanje koje pružamo u tu svrhu.

BEZBEDNOST I ZDRAVLJE NA RADU

Obezbeđujemo da svi zaposleni, poslovni partneri i posetioci imaju zdravo i sigurno okruženje. Naša kompanija mapira, kontroliše, izveštava i upravlja potencijalnim opasnostima, te preduzima sve preventivne mere kako bi sprečila nesreće i profesionalne bolesti.

Nastojimo da efikasno prenosimo pitanja zdravlja i bezbednosti svim zainteresovanim stranama na otvoren i transparentan način. Svi incidenti moraju biti prijavljeni i temeljno istraženi kako bi se primenile odgovarajuće korektivne i preventivne mere i izbegla ponovna pojava.

Bezbednost je stalni napor i zahteva budnost i kontinuiranu

Životna sredina

Kao aktivne pristalice UN ciljeva održivog razvoja (SDG) nastojimo da minimiziramo naš operativni uticaj na životnu sredinu i kontinuirano poboljšavamo učinak.

Rad sa ekološkom odgovornošću je sastavni deo našeg operativnog modela. Sve poslovne odluke i investicije procenjuju se kroz objektiv zaštite životne sredine kako bi se obezbedio neto pozitivan uticaj na životnu sredinu.

E. Zaštita životne sredine i ublažavanje klimatskih promena

Usvajamo pristup predostrožnosti prema izazovima životne sredine i klimatskih promena, preuzimamo inicijative za promovisanje veće ekološke odgovornosti i podstičemo razvoj i uključivanje ekološki prihvatljivih tehnologija.

Uvek postupamo u skladu sa međunarodno priznatim ekološkim standardima. Redovno vršimo reviziju, pratimo i izveštavamo o našem uticaju na životnu sredinu, sa posebnim fokusom na naš doprinos klimatskim promenama, bilo direktno ili indirektno, pratimo i nastojimo da poboljšamo energetsku efikasnost našeg poslovanja, kao i doprinos naših poslovnih partnera.

Uzdržavamo se od bilo kakvih radnji koje bi namerno ili nenamerno negativno uticale na ekološke performanse, reputaciju i brend kompanije.

Zaštita podataka

Svi poverljivi podaci o našoj kompaniji, poslovne tajne ili druge vlasničke informacije, ugovori, projekti, finansijski položaj, kupci, dobavljači i partneri moraju se tretirati kao poverljive informacije.

Takve informacije neće biti otkrivene licima ili organizacijama izvan naše kompanije niti će biti otkrivene zaposlenima bez odgovarajućeg ovlašćenja.

Takođe smo posvećeni zaštiti ličnih podataka naših zaposlenih i svih zainteresovanih strana, čime se štiti privatnost svakog pojedinca.

F. Upravljanje informacijama i imovinom

Insajderske informacije

Sve informacije koje nisu javno dostupne, a koje bi investitori smatrali značajnim za svoje odluke, tretiraju se kao stroga poverljive i nisu dostupne trećim stranama. Strogo je zabranjeno sticanje, prodaja ili preporučivanje kupovine ili prodaje hartija od vrednosti, na osnovu insajderskih informacija.

Informaciona bezbednost

Lični i poslovni podaci su zaštićeni od neovlašćenog pristupa, gubitka ili manipulacije. Koristimo i kontinuirano unapređujemo sva dostupna tehnička sredstva i važeće organizacione procedure, pridržavajući se Okvira informacione bezbednosti za Sidenor, uzimajući u obzir relevantne međunarodne, evropske i nacionalne propise.

Imovina kompanije

Uvek odgovorno postupamo sa imovinom kompanije i poslovnih partnera kako bismo zaštitili našu imovinu, fizičku i nematerijalnu, od gubitka, oštećenja, krađe, pogrešne primene i neovlašćene upotrebe.

G. Poslovni partneri

Pogledajte dokument „Kodeks ponašanja poslovnih partnera“.

H. Distribucija i komunikacije

Odgovornost menadžmenta Sidenora je da prenese sadržaj i suštinu ovog dokumenta svim zaposlenima, direktnim i povezanim, kao i zainteresovanim stranama, te da podstiče prijavljivanje bilo kakvog ponašanja koje može biti u suprotnosti s njegovim principima.

Kodeks ponašanja se objavljuje, distribuira svim zaposlenima i postavlja na intranet kompanije, veb-sajt i oglasne table.

Podstičemo stalni dijalog sa našim zainteresovanim stranama. Posvećeni smo dvosmernoj i otvorenoj komunikaciji kako bismo identifikovali i evidentirali potrebe i očekivanja.

Verujemo da razvoj odnosa međusobnog poverenja sa zainteresovanim stranama daje značajan doprinos ispunjavanju ciljeva naše organizacije i svake kompanije za održivi razvoj.

Obuka zaposlenih o poslovnom ponašanju

Prepoznajemo značaj kontinuirane edukacije i obuke o etičkom poslovnom ponašanju. U okviru naše posvećenosti etičkim praksama, svim zaposlenima pružamo sveobuhvatnu obuku.

Obuka je obavezna za sve zaposlene, uključujući i višerukovodstvo, a posebno je naglašena za one čije su uloge izložene većem riziku od korupcije ili sukoba interesa (npr. nabavka, prodaja, odnosi s državnim institucijama).

Svi zaposleni treba da pohađaju obuku o etici i Kodeksu ponašanja svake treće godine. Zaposleni koji su izloženi specifičnim rizicima moraju da završe obuku o antikorupciji i poslovnoj etici takođe svake treće godine. Sadržaj obuke je prilagođen specifičnim ulogama zaposlenog, sa specijalizovanim obukama prema potrebama.

Mehanizam prijave nepravilnosti

Svi zaposleni i zainteresovane strane imaju pravo i obavezu da obaveste organizaciju i kompaniju o okolnostima koje ukazuju na potencijalno neprihvatljivo i nezakonito ponašanje, uključujući, ali ne ograničavajući se na, korupciju, mito i prinudni rad.

Obaveštenja i pritužbe mogu se podneti anonimno, u skladu sa relevantnim mehanizmom prijave nepravilnosti, putem uspostavljene telefonske linije za integritet (javno dostupna platforma na korporativnom veb-sajtu, telefonom ili elektronskom poštom). Osobe koje u dobroj veri prijave, neće biti izložene odmazdi ili represalijama bilo koje vrste, u skladu sa važećim zakonom kojim se prenosi Direktiva (EU) 2019/1937 Evropskog parlamenta i Saveta.

Svaki izveštaj primljen putem Dežurne linije za integritet treba odmah, nezavisno i objektivno da istraže posebno imenovani i adekvatno obučeni viši rukovodioci koji se direktno konsultuju kada se pojavi kritična indikacija.

Disciplinske mere za kršenje politike

Disciplinske mere za kršenje Kodeksa zavisiće od težine kršenja i mogu uključivati:

- **Upozorenje ili ukor:** Za manje prekršaje.
- **Suspenzija:** Za ozbiljnije povrede ili ponovljene povrede.
- **Prestanak radnog odnosa:** Za teška etička kršenja, kao što su mito ili grubo nedolično ponašanje.
- **Pravni postupak:** U slučajevima koji uključuju kriminalno ponašanje, kao što su prevara ili korupcija, možemo da pokrenemo pravni postupak.

Upravljanje i odgovornost

Odgovornost za primenu ovog Kodeksa snosi najviši rukovodilac odgovoran za kompaniju.

Usklađenost i praćenje

Mehanizam formalnog preispitivanja: Kodeks će se formalno preispitivati svake dve godine kako bi se osigurala njegova efikasnost i usklađenost sa novim propisima, poslovnim praksama i ciljevima održivosti. Izmene ili dopune Kodeksa biće odmah saopštene svim zaposlenima.

Referentni dokumenti

Poštujemo zakone, pravila i vladine propise koji se primenjuju na naše poslovanje i pridržavamo se standarda i ograničenja koje oni nameću.

Poštujemo zakonske odredbe i interne operativne smernice i obezbeđujemo da se zakonito i ispravno ponašanje primenjuje na svim nivoima, uključujući sve interne i eksterne zainteresovane strane (stekholderes).

Pridržavamo se Vodećih principa UN o poslovanju i ljudskim pravima, Smernica OECD-a za multinacionalna preduzeća i Međunarodnih standarda bezbednosti i zdravlja na radu (ILO) i Međunarodne povelje o ljudskim pravima.

Tamo gde nacionalni zakoni ili propisi postavljaju stroža pravila od onih navedenih u ovim pravilima, uvek se primenjuju stroža pravila.